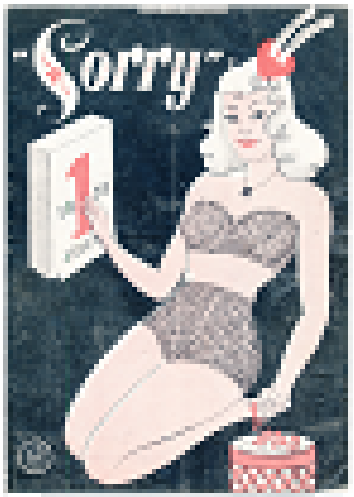
Collectie erotica en pornografie naar Koninklijke Bibliotheek

02-03-2018 13:35

De Koninklijke Bibliotheek (KB) voegt een particuliere verzameling erotische en pornografische boeken en tijdschriften toe aan de collectie. De officiële overdracht van de ruim 1500 collectiestukken vindt plaats op vrijdagmiddag 2 maart bij de KB in Den Haag. Hiermee komt de nationale bibliotheek in het bezit van zeldzaam drukwerk dat verscheen vanaf circa 1880 tot heden, een periode van bijna honderdvijftig jaar.

De KB koopt de privécollectie van Bert Sliggers, verzamelaar en voormalig conservator van Teylers Museum in Haarlem. Sliggers heeft zijn collectie in meer dan dertig jaar opgebouwd en stelt er prijs op dat deze in een openbare instelling wordt opgenomen en beschikbaar komt voor wetenschap en onderzoek.

Als nationale bibliotheek bewaart de KB één exemplaar van alle Nederlandse publicaties, dus ook van pornografische uitgaven. Omdat men in het verleden echter terughoudend was in het bewaren van pornografie en erotica zijn er met betrekking tot dit onderwerp lacunes in de collectie.
Die terughoudendheid kwam vooral doordat tot circa 1970 pornografie werd vervolgd vanwege ‘aanstotelijkheid voor de eerbaarheid’, zoals het Wetboek van Strafrecht bepaalde. De verzameling van Sliggers vormt een belangrijke aanvulling op de collectie van de KB omdat veel historisch materiaal op dit gebied voorgoed verdwenen leek te zijn. Het nieuw verworven materiaal wordt door de KB gezien als waardevol onderzoeksmateriaal voor wetenschappelijke studies naar bijvoorbeeld sociaal-culturele onderwerpen. De manier waarop door de eeuwen heen in de maatschappij wordt omgegaan met pornografie en seksualiteit weerspiegelt een duidelijk tijdsbeeld.

Onder de oudste stukken van de collectie Sliggers bevinden zich uiterst zeldzame nummers van het blad PstPst! Dat werd rond 1890 verkocht in de rosse buurt van Amsterdam en bevatte talloze advertenties. Ook

zeldzaam zijn de ‘Realistische romans’ die rond 1900 verschenen, met titels als Een slachtoffer harer liefde en De verdorven wellusteling. Veel ‘mondaine weekbladen’ als Pan, Cupido en De Zwarte Kat uit de jaren twintig leken vrijwel onvindbaar, vooral omdat ze door de strenge zedenwet uit die tijd vaak in beslag werden genomen. Uit de naoorlogse periode brengt de collectie een grote hoeveelheid door de Amerikaanse bevrijders geïnspireerde Pin-up-tijdschriften en producten van de seksuele revolutie in de jaren zestig en zeventig.

Tentoonstelling en boek
Een groot gedeelte van de collectie van Bert Sliggers zal te zien zijn in de tentoonstelling Porno op papier. Taboe en tolerantie door de eeuwen heen, van 22 maart tot en met 24 juni in Museum Meermanno|Huis van het Boek in Den Haag. Daarnaast verschijnt bij Uitgeverij Van Oorschot in Amsterdam het grote overzichtswerk Onder de toonbank. Pornografie en Erotica in de Nederlanden dat tijdens de tentoonstellingsopening wordt gepresenteerd.